

378

ZÁKON

z 12. novembra 2015

o dobrovoľnej vojenskej príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov
v znení zákona č. 143/2017 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 477/2019 Z. z. a zákona č. ..../2022 Z. z.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I**PRVÁ ČASŤ**
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**§ 1****Predmet zákona**

Tento zákon upravuje dobrovoľnú vojenskú prípravu a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, výkonom a skončením dobrovoľnej vojenskej prípravy.

§ 2**Všeobecné ustanovenia**

(1) Dobrovoľná vojenská príprava je činnosť, ktorou sa vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy v stave bezpečnosti¹⁾ pripravuje podľa tohto zákona na obranu Slovenskej republiky.

(2) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy je štátny občan Slovenskej republiky, ktorému vznikla branná povinnosť,²⁾ alebo ktorý brannú povinnosť dobrovoľne prevzal³⁾ a ktorý na základe dohody podľa tohto zákona vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu. Ak sa v tomto zákone používa pojem vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy, rozumie sa tým aj vojačka dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(3) Na účely tohto zákona

- a) kontaktná osoba je blízka osoba⁴⁾ alebo iná osoba, ktorú vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy určí na účely zabezpečenia kontaktu; kontaktná osoba musí byť spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu,⁵⁾
- b) výcvikové zariadenie je vojenský útvar ozbrojených síl Slovenskej republiky⁶⁾ (ďalej len „ozbrojené sily“), v ktorom vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu,
- c) Personálny úrad ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „personálny úrad“) je vojenský útvar ozbrojených síl, ktorý zabezpečuje prijatie štátneho občana Slovenskej republiky do dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- d) doba trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy je súvislý časový úsek v trvaní **najviac 11 týždňov**, v ktorom je vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy k dispozícii veliteľovi a vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu,
- e) veliteľ je profesionálny vojak, ktorý je oprávnený vydávať vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy vojenské rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny na zabezpečenie riadneho výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy; veliteľ je aj profesionálny vojak, ktorému podľa osobitného predpisu⁷⁾ zastupovanie neprítomného veliteľa vyplýva z funkcie, a profesionálny vojak, ktorý bol podľa osobitného predpisu⁷⁾ poverený zastupovaním neprítomného veliteľa.

§ 3**Zákaz diskriminácie**

(1) Personálny úrad a veliteľ sú povinní zaobchádzať so štátnym občanom Slovenskej republiky, ktorý sa uchádza o prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy (ďalej len „občan“), a s vojakom dobrovoľnej vojenskej prípravy v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou osobitným predpisom,⁸⁾ najmä ak ide o podmienky prijatia do dobrovoľnej vojenskej prípravy, podmienky jej výkonu a o plnenia peňažnej hodnoty a nepeňažnej hodnoty poskytované v súvislosti s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy a skončením dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(2) V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia občana a vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasového pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, povinností k rodine, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

(3) Výkon práv a povinností vyplývajúcich z dobrovoľnej vojenskej prípravy musí byť v súlade s dobrými mravmi. Nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na ujmu druhého.

(4) Občan, ktorý sa pri prijímaní do dobrovoľnej vojenskej prípravy domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania, sa môže domáhať ochrany na personálnom úrade alebo na súde.⁸⁾ Personálny úrad je povinný na podnet občana bezodkladne odpovedať, vykonať nápravu a odstrániť následky nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania.

(5) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania, sa môže domáhať ochrany u veliteľa výcvikového zariadenia alebo na súde.⁹⁾ Veliteľ výcvikového zariadenia je povinný na podnet vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy bezodkladne odpovedať, vykonať nápravu a odstrániť následky nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania.

(6) Veliteľ nesmie vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy žiadnym spôsobom postihovať alebo znevýhodňovať preto, že sa zákonným spôsobom domáha svojich práv vyplývajúcich z výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo z uplatňovania zásady rovnakého zaobchádzania.

(7) Personálny úrad zabezpečí oboznámenie občana s ustanoveniami o zákaze diskriminácie podľa odsekov 1 až 6.

§ 4

Veliteľ

(1) Veliteľ je veliteľ družstva (mladší inštruktor, inštruktor), veliteľ čaty (starší inštruktor), veliteľ roty a veliteľ výcvikového zariadenia.

(2) Rozsah pôsobnosti iných veliteľov ustanovený osobitným predpisom⁹⁾ nie je týmto zákonom dotknutý.

(3) Veliteľ je povinný

- a) riadiť, organizovať a kontrolovať výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- b) viesť písomnosti súvisiace s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- c) zabezpečovať, aby vojaci dobrovoľnej vojenskej prípravy boli náležite vycvičení, vyškolení a riadne oboznámení s internými predpismi, vojenskými rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi na zabezpečenie riadneho výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy, ako aj s informáciami potrebnými na riadny výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- d) vytvárať vojakom dobrovoľnej vojenskej prípravy podmienky na jej riadny výkon, najmä zabezpečovať osobné ochranné pracovné prostriedky nevyhnutné na riadny a bezpečný výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy, zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia vojakov dobrovoľnej vojenskej prípravy pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy a vytvárať podmienky na predchádzanie vzniku úrazov,
- e) viesť vojakov dobrovoľnej vojenskej prípravy k dodržiavaniu základných povinností a vojenskej disciplíny, vyvodzovať dôsledky z neplnenia základných povinností a z porušovania vojenskej disciplíny a vykonávať disciplinárnu právomoc podľa tohto zákona,
- f) navrhovať opatrenia, ak zistil dôvod na skončenie dobrovoľnej vojenskej prípravy vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(4) Veliteľ výcvikového zariadenia je povinný aj

- a) zabezpečiť vedenie písomností súvisiacich s výkonom a skončením dobrovoľnej vojenskej prípravy v osobnom spise vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- b) prijímať opatrenia, ak zistil dôvod na skončenie dobrovoľnej vojenskej prípravy vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- c) viesť evidenciu úrazov, zabezpečiť vyšetrenie úrazu, viesť evidenciu dočasnej neschopnosti na výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy pre chorobu alebo úraz a poskytovať Sociálnej poisťovni potrebnú súčinnosť,
- d) zabezpečiť dodržiavanie predpisov o ochrane osobnej slobody a neponížovanie ľudskej dôstojnosti pri vykonávaní osobnej prehliadky podľa § 14 ods. 1 písm. n).

(5) Na výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,¹⁰⁾ len ak to technické možnosti zbraní, zbraňových systémov, výzbroje a vojenskej techniky umožňujú; ak to technické možnosti neumožňujú, veliteľ zabezpečí najvyššiu možnú úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia.

(6) Veliteľ výcvikového zariadenia plní úlohy služobného úradu pri určovaní poskytovateľa zdravotnej starostlivosti vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

§ 5**Obmedzenie niektorých ústavných práv**

(1) Petičné právo vojakov dobrovoľnej vojenskej prípravy vo veciach súvisiacich s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy sa obmedzuje na individuálne žiadosti, návrhy a sťažnosti vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(2) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy nesmie propagovať činnosť politických strán alebo politických hnutí vo vojenských útvaroch a vojenských zariadeniach.

§ 6

(1) Personálny úrad a výcvikové zariadenie na účely spracúvania osobných údajov o občanoch, vojakoch dobrovoľnej vojenskej prípravy a kontaktných osobách vedú údaje podľa § 7 ods. 7 a § 9 ods. 4 v informačnom systéme, ktorý prevádzkuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Tieto údaje sa uchovávajú dva roky.

(2) Informácie vedené v informačnom systéme podľa odseku 1 sa sprístupňujú Vojenskému spravodajstvu na plnenie úloh podľa osobitného predpisu.¹²⁾

DRUHÁ ČASŤ**PODMIENKY PRIJATIA A PRIEBEH DOBROVOĽNEJ VOJENSKEJ PRÍPRAVY****§ 7****Podmienky prijatia do dobrovoľnej vojenskej prípravy**

(1) Do dobrovoľnej vojenskej prípravy možno prijať občana, ak

- a) požiadal o prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- b) mu vznikla branná povinnosť²⁾ alebo brannú povinnosť dobrovoľne prevzal,³⁾
- c) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- d) má štátne občianstvo Slovenskej republiky alebo štátne občianstvo Slovenskej republiky a štátne občianstvo štátu, ktorý je
  - 1. členským štátom Európskej únie alebo
  - 2. členom medzinárodnej organizácie zabezpečujúcej spoločnú obranu proti napadnutiu, ktorej členom je Slovenská republika,
- e) je bezúhonný,
- f) je spoľahlivý,
- g) ovláda štátny jazyk,
- h) dosiahol najmenej stredné odborné vzdelanie,
- i) ku dňu prijatia do dobrovoľnej vojenskej prípravy nie je evidovaný ako občan, ktorý odoprel výkon mimoriadnej služby podľa osobitného predpisu,¹³⁾
- j) je zdravotne spôsobilý a psychicky spôsobilý,
- k) nie je voči nemu vedené trestné stíhanie,¹⁴⁾
- l) úspešne absolvoval prijímacie konanie.

(2) Do dobrovoľnej vojenskej prípravy nemožno prijať občana, ktorý

- a) vykonáva štátnu službu v služobnom pomere,¹⁵⁾
- b) je zaradený do záloh ozbrojených síl, okrem občana, ktorý bol na základe posúdenia jeho spôsobilosti vykonať vojenskú službu odvedený, ale vojenskú službu nevykonával a branná povinnosť mu trvá.¹⁶⁾

(3) Podmienky podľa odseku 1 písm. b) až f), j) a k) musí vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy spĺňať po celý čas výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(4) O prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy možno požiadať personálny úrad písomne alebo podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom. Ak občan podal žiadosť elektronickými prostriedkami nepodpísanou zaručeným elektronickým podpisom, je potrebné doručiť personálnemu úradu žiadosť aj písomne, najneskôr do piatich dní odo dňa podania žiadosti elektronickými prostriedkami.

(5) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje občan, ktorý bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,¹⁷⁾ ak odsúdenie za takýto trestný čin nebolo zahladené, alebo ak sa na neho nehľadí, akoby nebol za takýto trestný čin odsúdený.

(6) Za spoľahlivého sa na účely tohto zákona nepovažuje občan, ak

- a) trestné stíhanie vedené proti nemu pre trestný čin podľa odseku 5 sa skončilo právoplatným schválením zmluvy a odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o schválení zmluvy do dňa prijatia do dobrovoľnej vojenskej prípravy neuplynuli tri roky,
- b) trestné stíhanie vedené proti nemu pre trestný čin podľa odseku 5 bolo právoplatne podmienene zastavené, až do uplynutia skúšobnej doby,
- c) je alebo bol liečený zo závislosti od alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok (ďalej len „omamné alebo psychotropné látky“) alebo preukázateľne nadmerne požíva alkohol, omamné alebo psychotropné látky alebo je alebo bol liečený z patologického hráčstva,
- d) je členom alebo sympatizantom skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd alebo sa podieľa na ich podpore alebo propagácii.

(7) Personálny úrad je oprávnený na účely zistenia, či občan spĺňa podmienky prijatia do dobrovoľnej vojenskej prípravy, spracúvať a) jeho údaje

- 1. meno, priezvisko a rodné priezvisko,
  - 2. titul, vedeckú hodnosť,
  - 3. rodné číslo,
  - 4. dátum, miesto, okres a štát narodenia,
  - 5. adresu trvalého pobytu a prechodného pobytu,
  - 6. štátne občianstvo, prípadne ďalšie štátne občianstvo, zmeny štátneho občianstva,
  - 7. číslo občianskeho preukazu, miesto a dátum jeho vydania,
  - 8. vzdelanie, prehľad absolvovaných škôl, kurzov, získaných osvedčení a oprávnení,
  - 9. závislosť od požívania alkoholu, omamných alebo psychotropných látok, alebo od patologického hráčstva,
- b) závery posúdenia zdravotnej spôsobilosti a posúdenia psychickej spôsobilosti,
- c) údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.

§ 8

Prijímacie konanie

(1) Personálny úrad prijíma občana do dobrovoľnej vojenskej prípravy na základe výsledkov prijímacieho konania.

(2) Prijímacím konaním sa overuje splnenie podmienok prijatia do dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(3) Prijímacie konanie je verejné a začína sa vyhlásením vo všeobecne prístupných prostriedkoch masovej komunikácie. Prijímacie konanie vyhlasuje personálny úrad s uvedením údajov, ktorými sú:

- a) názov funkcie,
- b) podmienky prijatia do dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- c) zoznam požadovaných dokladov podľa odseku 5,
- d) termín a miesto na podanie žiadosti o prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(4) Lehota na podanie žiadosti o prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy nesmie byť kratšia ako 14 dní odo dňa vyhlásenia prijímacieho konania.

(5) V prijímacom konaní občan predloží

- a) vyplnený osobný dotazník, ktorého súčasťou sú osobné údaje uvedené v § 7 ods. 7 písm. a) a c) a výpis zo zdravotnej dokumentácie,
- b) životopis,
- c) občiansky preukaz,
- d) doklady o dosiahnutom vzdelaní, o absolvovaných kurzoch, získané osvedčenia alebo oprávnenia alebo ich osvedčené kópie,
- e) rozhodnutie o dobrovoľnom prevzatí brannej povinnosti,³⁾ ak mu branná povinnosť nevznikla,²⁾ f) čestné vyhlásenie, že
  - 1. sa považuje za spoľahlivého podľa § 7 ods. 1 písm. f),
  - 2. ovláda štátny jazyk,
  - 3. má štátne občianstvo podľa § 7 ods. 1 písm. d),
  - 4. voči nemu nie je vedené trestné stíhanie,
  - 5. bol oboznámený s podmienkami výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(6) Prijímacie konanie uskutočňujú prijímacie komisie zriadené personálnym úradom. Prijímacia komisia má najmenej troch členov. Predsedom komisie je profesionálny vojak s najvyššou vojenskou hodnosťou.

(7) Bezúhonnosť podľa § 7 ods. 5 sa v prijímacom konaní preukazuje výpisom z registra trestov. Údaje podľa § 7 ods. 7 písm. c) personálny úrad bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov.

(8) Zdravotná spôsobilosť občana sa posudzuje v rámci prijímacieho konania na základe výpisu zo zdravotnej dokumentácie, lekárskou prehliadkou a vyšetrením na prítomnosť metabolitov omamných alebo psychotropných látok v organizme.

(9) Psychická spôsobilosť občana sa posudzuje psychodiagnostickým vyšetrením.

(10) Prijímacie konanie sa skončí oznámením personálneho úradu občanovi o jeho prijatí alebo neprijatí do dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo späťvzatím žiadosti o prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy. Výsledok prijímacieho konania personálny úrad písomne oznámi občanovi do 21 dní od vyhodnotenia splnenia podmienok na prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(11) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví

- a) posudzovanie zdravotnej spôsobilosti občana na prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy a vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy na jej výkon,
- b) spôsob posudzovania psychickej spôsobilosti občana na prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy.

Priebeh dobrovoľnej vojenskej prípravy

§ 9

(1) Pri prijatí občana do dobrovoľnej vojenskej prípravy občan a veliteľ výcvikového zariadenia uzatvoria

- a) písomnú dohodu o dobrovoľnej vojenskej príprave,
- b) písomnú zmluvu o výpožičke vojenskej rovnošaty a výstrojových súčiastok.¹⁸⁾

(2) Dohoda podľa odseku 1 písm. a) obsahuje

- a) označenie výcvikového zariadenia,
- b) vojenskú hodnosť, titul, meno a priezvisko veliteľa výcvikového zariadenia,
- c) titul, meno a priezvisko občana,
- d) dátum a miesto narodenia občana,
- e) adresu trvalého pobytu, a ak má prechodný pobyt, aj adresu prechodného pobytu,
- f) deň nástupu občana do dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- g) dobu trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- h) miesto výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- i) podmienky odstúpenia od dohody,
- j) dátum a miesto uzatvorenia dohody.

(3) Dobrovoľná vojenská príprava začína dňom nástupu občana na jej výkon.

(4) Po prijatí občana do dobrovoľnej vojenskej prípravy výcvikové zariadenie spracúva na účely plnenia úloh podľa tohto zákona a posúdenia nárokov vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy v súvislosti s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy a) údaje podľa § 7 ods. 7,

- b) osobné údaje o jeho rodinnom stave,
- c) údaje o zdravotnom poistení,
- d) zobrazenie podoby tváre,
- e) meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu kontaktnej osoby, a ak má prechodný pobyt, aj adresu jej prechodného pobytu a spôsob vyznenia kontaktnej osoby.

(5) Veliteľ výcvikového zariadenia vymenuje občana v deň nástupu na výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy písomným vojenským rozkazom do vojenskej hodnosti vojak 1. stupňa a ustanoví ho do funkcie vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(6) Veliteľ výcvikového zariadenia spracuje na účely plnenia brannej povinnosti zoznam vojakov dobrovoľnej vojenskej prípravy obsahujúci údaje podľa § 7 ods. 7 písm. a) prvého bodu až piateho bodu. Zoznam vojakov dobrovoľnej vojenskej prípravy do troch dní od nástupu na dobrovoľnú vojenskú prípravu odošle na okresný úrad v sídle kraja podľa miesta trvalého pobytu vojakov dobrovoľnej vojenskej prípravy.

§ 10

(1) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy absolvuje počas výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy základný vojenský výcvik a odborný výcvik.

(2) Základným vojenským výcvikom získava vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy základné vedomosti, návyky a zručnosti v oblasti taktickej prípravy, streleckej prípravy, telesnej prípravy, poradovej prípravy, ženijnej prípravy, komunikačných a informačných systémov, zdravotníckej prípravy, topografickej prípravy, psychologickkej prípravy, logistickej prípravy, radiačnej, chemickej a biologickej ochrany, vojensko-etickej výchovy a právnej výchovy.

(3) Odborným výcvikom získava vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy špecifické vedomosti, návyky a zručnosti potrebné pri plnení úloh ozbrojených síl.

§ 11

(1) Dobrovoľná vojenská príprava sa vykonáva v jednotlivých výcvikových týždňoch podľa denného poriadku, ktorý určuje veliteľ výcvikového zariadenia. Výcvikový týždeň sa rozvrhuje na sedem výcvikových dní.

(2) Výcvikový deň sa člení na

- a) čas výcviku,
- b) čas plnenia úloh denného režimu,
- c) čas odpočinku a
- d) prestávky na jedenie a oddych.

(3) Čas výcviku je časový úsek, v ktorom vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy plní úlohy podľa § 10 ods. 2 a 3. Výcvik v týždni určuje veliteľ výcvikového zariadenia v týždennom pláne výcviku, v ktorom určí riadiaceho výcviku, druh výcviku, miesto a čas trvania výcviku; v týždennom pláne výcviku môže veliteľ výcvikového zariadenia určiť, v ktorých výcvikových dňoch sa výcvik neuskutoční.

(4) Čas plnenia úloh denného režimu je časový úsek, v ktorom sa vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy pripravuje na plnenie úloh podľa § 10 ods. 2 a 3 a počas ktorého získava základné návyky vojaka. Plnenie úloh denného režimu zahŕňa fyzickú prípravu, prípravu na výcvik, samostatné štúdium a údržbu vojenskej výzbroje a vojenského výstroja.

(5) Čas odpočinku je časový úsek, ktorý sa vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy poskytuje na odpočinok. Čas odpočinku sa vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy poskytne v priebehu 24 hodín v trvaní osem po sebe nasledujúcich hodín; ak to charakter plnenia úloh neumožňuje, vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy sa poskytne odpočinok v kratšom trvaní, najmenej však v trvaní šesť po sebe nasledujúcich hodín.

(6) Prestávky na jedenie sa vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy poskytujú v priebehu výcvikového dňa v trvaní dvoch hodín. Prestávka na oddych sa v priebehu výcvikového dňa poskytuje v trvaní najmenej

- a) dvoch hodín,
- b) šiestich hodín, ak ide o výcvikový deň, ktorým je sobota,
- c) desiatich hodín, ak ide o výcvikový deň, ktorým je nedeľa.

§ 12

Skončenie dobrovoľnej vojenskej prípravy

(1) Dobrovoľná vojenská príprava sa skončí uplynutím doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(2) V deň skončenia dobrovoľnej vojenskej prípravy podľa odseku 1 zloží vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy vojenskú prisahu¹⁹⁾ a veliteľ výcvikového zariadenia ho povýši písomným vojenským rozkazom do vojenskej hodnosti vojak 2. stupňa.

(3) Ak vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy nezloží vojenskú prisahu alebo ju zloží s výhradou, nemá to vplyv na jeho zaradenie do záloh ozbrojených síl.²⁰⁾

(4) Dobrovoľná vojenská príprava sa skončí aj dňom doručenia písomného odstúpenia vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy od dohody uzatvorenej podľa § 9 ods. 1 písm. a) veliteľovi výcvikového zariadenia.

(5) Dobrovoľná vojenská príprava sa skončí aj dňom doručenia písomného odstúpenia veliteľa výcvikového zariadenia od dohody uzatvorenej podľa § 9 ods. 1 písm. a) vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy, ak vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy

- a) prestal spĺňať niektorú z podmienok podľa § 7 ods. 1 písm. b) až f), j) a k),

- b) uviedol neúplné údaje alebo nepravdivé údaje v čestnom vyhlásení podľa § 8 ods. 5 písm. f),
- c) porušil základnú povinnosť podľa § 14 ods. 1 písm. l) alebo ods. 2,
- d) mal neospravedlnenú neprítomnosť počas doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy viac ako jeden výcvikový deň; neospravedlnené neprítomnosti kratšie ako jeden výcvikový deň sa sčítavajú,
- e) závažným spôsobom porušil vojenskú disciplínu,
- f) je dočasne neschopný výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy pre chorobu alebo úraz dlhšie ako sedem po sebe nasledujúcich dní alebo viac ako desať dní počas doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(6) Za závažný spôsob porušenia vojenskej disciplíny podľa odseku 5 písm. e) sa považuje

- a) opakovaný neskorý príchod z voľna udeleného podľa § 15 a 16,
- b) nedodržanie disciplinárneho opatrenia uloženého podľa § 22 ods. 1 písm. b),
- c) opakované uloženie disciplinárneho opatrenia podľa § 22 ods. 1.

(7) Tehotná vojačka dobrovoľnej vojenskej prípravy je povinná bezodkladne informovať veliteľa o svojom stave. V záujme ochrany jej tehotenstva veliteľ výcvikového zariadenia bezodkladne odstúpi od dohody uzatvorenej podľa § 9 ods. 1 písm. a). Dobrovoľná vojenská príprava sa skončí dňom doručenia písomného odstúpenia veliteľa výcvikového zariadenia od dohody uzatvorenej podľa § 9 ods. 1 písm. a) vojačke dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(8) Dobrovoľná vojenská príprava sa skončí smrťou vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy vyhlásený za mŕtveho.²¹⁾

(9) Veliteľ výcvikového zariadenia vydá vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy potvrdenie o skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy v deň jej skončenia.

(10) Ak počas doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy dôjde k vyhláseniu núdzového stavu, výnimočného stavu, vojnového stavu alebo k vypovedaniu vojny²²⁾ a dobrovoľná vojenská príprava sa neskončí podľa odsekov 1, 4, 5, 7 alebo odseku 8, dobrovoľná vojenská príprava trvá až do nariadenia výkonu mimoriadnej služby vojakom dobrovoľnej vojenskej prípravy.

TRETIA ČASŤ

PODMIENKY VÝKONU DOBROVOĽNEJ VOJENSKEJ PRÍPRAVY

§ 13

Základné práva vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy

Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy má právo na

- a) vytvorenie podmienok nevyhnutných na riadny výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- b) ochranu ľudskej dôstojnosti v styku s personálnym úradom, veliteľom a v styku s ostatnými príslušníkmi ozbrojených síl,
- c) zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- d) peňažné náležitosti podľa tohto zákona,
- e) naturálne náležitosti podľa tohto zákona,
- f) podávanie sťažností vo veciach výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy veliteľovi,
- g) primeranú duchovnú starostlivosť a účasť na náboženských aktivitách, ak to nie je v rozpore s plnením úloh výcvikového dňa.

§ 14

Základné povinnosti vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy

(1) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy je povinný

- a) vykonávať dobrovoľnú vojenskú prípravu osobne, nestranne a riadne,
- b) dodržiavať vojenskú disciplínu,
- c) dodržiavať denný poriadok,
- d) dodržiavať predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- e) oznámiť bezodkladne veliteľovi vznik havárií, porúch a nedostatkov, ktoré sťažujú výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy, ohrozujú život, zdravie alebo bezpečnosť, a hroziacu škodu,
- f) zakročiť, ak pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy hrozí škoda a na jej odvrátenie je potrebný neodkladný zákrok; to neplatí, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým seba alebo iné osoby vystavil vážnemu ohrozeniu života alebo zdravia,

- g) zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť ozbrojených síl alebo ohroziť dôveru občanov k ozbrojeným silám, v čase výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy i mimo nej,
- h) ochraňovať majetok štátu, ktorý mu bol zverený, pred poškodením, stratou, zničením a zneužitím, nakladať s ním účelne a hospodárne a využívať ho iba na oprávnené účely,
- i) vrátiť zapožičaný vojenský materiál pri skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy v stave zodpovedajúcom jeho obvyklému opotrebeniu,
- j) oznámiť bezodkladne veliteľovi zmenu skutočností uvedených v § 7 ods. 1 písm. c), e) a k),
- k) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s vykonávaním dobrovoľnej vojenskej prípravy a ktoré v záujme ozbrojených síl nemožno oznamovať iným osobám, a to aj po skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy, ak ho tejto povinnosti nezbaví personálny úrad,
- l) podrobiť sa v súvislosti s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy vyšetrovaniu na zistenie prítomnosti alkoholu, omamných alebo psychotropných látok v organizme,
- m) podrobiť sa lekárskej prehliadke na posúdenie zdravotnej spôsobilosti na výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- n) podrobiť sa osobnej prehliadke pri vstupe alebo opustení výcvikového zariadenia z dôvodu ochrany majetku štátu alebo z dôvodu dodržiavania zákazu vnášania alkoholických nápojov, omamných alebo psychotropných látok do výcvikového zariadenia,
- o) nosiť vojenskú rovnošatu, predpísané výstrojové súčiastky a špecifické znaky vojenskej rovnošaty, byť ustrojený a dbať o náležitú úpravu svojho zovňajšku počas výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- p) poskytovať údaje podľa § 9 ods. 4 veliteľovi výcvikového zariadenia, ktoré sú nevyhnutné na realizáciu jeho práv a povinností a bezodkladne hlásiť zmenu týchto údajov.

(2) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy nesmie

- a) užiť omamné alebo psychotropné látky,
- b) vstúpiť do výcvikového zariadenia pod vplyvom alkoholu,
- c) vnieść alkoholické nápoje, omamné alebo psychotropné látky do výcvikového zariadenia,
- d) požiť alkoholické nápoje vo výcviku zariadení,
- e) použiť symboly spojené s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy na osobný prospech,
- f) zúčastniť sa vo vojenskej rovnošate na zhromaždeniach organizovaných politickými stranami alebo politickými hnutiami.

§ 15

Prekážky pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy

(1) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy udelí veliteľ výcvikového zariadenia voľno pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy na nevyhnutný čas z dôvodu činnosti svedka, tlmočníka, znalca a iných osôb predvolaných na konanie na súde alebo inom štátnom orgáne alebo orgáne územnej samosprávy.

(2) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy môže na jeho žiadosť veliteľ výcvikového zariadenia z naliehavých osobných alebo rodinných dôvodov udeliť voľno pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy na nevyhnutný čas v trvaní najviac troch po sebe nasledujúcich dní.

(3) Dôvod na udelenie voľna podľa odsekov 1 a 2 je vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy povinný preukázať.

§ 16

Voľno na opustenie výcvikového zariadenia

Ak to charakter plnenia úloh umožňuje môže veliteľ výcvikového zariadenia vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy udeliť voľno na opustenie výcvikového zariadenia a) v čase prestávky na oddych podľa § 11 ods. 6 a

b) vo výcvikových dňoch, ktoré pripadajú na sobotu, nedeľu alebo sviatok, ktorý je dňom pracovného pokoja.

§ 17

Osobný spis

(1) Písomnosti súvisiace so vznikom, výkonom a skončením dobrovoľnej vojenskej prípravy vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy a so zmenou osobných údajov vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy a kontaktnej osoby sa zakladajú do jeho osobného spisu.

(2) Osobný spis občanov prijatých do dobrovoľnej vojenskej prípravy zakladá personálny úrad a vedie ho do nástupu občana na výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(3) Výcvikové zariadenie vedie osobný spis vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy počas doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(4) Osobný spis podľa odseku 1 obsahuje

- a) žiadosť o prijatie do dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- b) písomnosti podľa § 8 ods. 5 písm. a), b) a d) až f),
- c) osobnú kartu vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- d) dohodu o dobrovoľnej vojenskej príprave,
- e) zmluvu o výpožičke vojenskej rovnšaty a výstrojových súčiastok,
- f) písomnosti a rozhodnutia, ktoré súvisia s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy, g) výpis z registra trestov.

(5) Osobná karta podľa odseku 4 písm. c) obsahuje údaje podľa § 7 ods. 7 písm. a) body 1 až 6 a 8 a § 7 ods. 7 písm. b) a c) a údaje o telesnej výške a hmotnosti vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(6) Výcvikové zariadenie poskytne vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy na jeho žiadosť kópie písomností, ktoré sú uložené v jeho osobnom spise, a umožní mu robiť si výpisy a poznámky z týchto písomností.

(7) Výcvikové zariadenie môže poskytovať informácie z osobného spisu o vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy len s jeho písomným súhlasom alebo ak to ustanovuje osobitný predpis.²³⁾

(8) Po skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy výcvikové zariadenie odošle

- a) osobnú kartu vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy okresnému úradu v sídle kraja podľa miesta jeho trvalého pobytu na účely plnenia úloh súvisiacich s vedením evidencie vojakov v zálohe²⁴⁾ a
- b) osobný spis do vojenského archívu.

§ 17a

Osobná identifikačná karta

(1) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy po prijatí do dobrovoľnej vojenskej prípravy vydá personálny úrad osobnú identifikačnú kartu, ktorou preukazuje vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy príslušnosť k ozbrojeným silám.

(2) Osobná identifikačná karta vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy obsahuje

- a) titul, meno a priezvisko,
- b) vojenskú hodnosť,
- c) dátum narodenia,
- d) zobrazenie podoby tváre,
- e) evidenčné číslo karty,
- f) dobu trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(3) Osobnú identifikačnú kartu nemožno pripojiť ako prílohu k podaniu ani odovzdať nepovolanej osobe. Zničené, poškodené, stratu, odcudzenie alebo zneužitie osobnej identifikačnej karty je vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy povinný bezodkladne oznámiť personálnemu úradu.

(4) Osobnú identifikačnú kartu je vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy povinný vrátiť personálnemu úradu pri skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy podľa § 12.

§ 18

Úschova zvrškov

Veliteľ je povinný vytvoriť vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy podmienky na úschovu vojenských výstrojových súčiastok, osobných zvrškov a iných osobných predmetov, ktoré vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy obvykle nosí na výcvik a ktoré potrebuje na výkon dobrovoľnej vojenskej prípravy.

ŠTVRTÁ ČASŤ

VOJENSKÁ DISCIPLÍNA

§ 19

Vojenská disciplína

(1) Vojenská disciplína je povinnosť dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, právne záväzné akty Európskej únie, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy. Vojenská disciplína je aj povinnosť dodržiavať

vojenské rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny veliteľa a interné predpisy, s ktorými bol vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy oboznámený.

(2) Vojenský rozkaz, nariadenie, príkaz a pokyn vydané vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy nesmú byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými predpismi.

(3) Ak sa vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy domnieva, že vojenský rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn veliteľa je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo internými predpismi, je povinný na to veliteľa upozorniť.

(4) Ak veliteľ trvá na splnení vojenského rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu, musí ho vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy písomne potvrdiť a vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy je povinný ho splniť. Písomné potvrdenie sa nevyžaduje, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(5) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy je povinný odprieť splnenie vojenského rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu veliteľa, ak by jeho splnením spáchal trestný čin alebo priestupok; túto skutočnosť oznámi bezodkladne najbližšiemu nadriadenému toho veliteľa, ktorý vojenský rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn vydal.

§ 20

Disciplinárna právomoc

(1) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy počas doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy podlieha disciplinárnej právomoci podľa tohto zákona. Disciplinárnu právomoc podľa tohto zákona voči vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy má veliteľ.

(2) O uložení disciplinárneho opatrenia alebo o udelení disciplinárnej odmeny rozhoduje veliteľ disciplinárnym rozkazom.

§ 21

Disciplinárne previnenie

(1) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie.

(2) Disciplinárnym previnením je zavinené porušenie alebo nesplnenie základných povinností vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo zavinené porušenie zákazov alebo obmedzení vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy, ak nie je trestným činom alebo priestupkom; zavineným porušením alebo nesplnením základných povinností a zavineným porušením zákazov alebo obmedzení sa rozumie úmyselné konanie alebo nebanlivostné konanie vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo opomenutie konania vojakom dobrovoľnej vojenskej prípravy.

Disciplinárne opatrenie

§ 22

(1) Za disciplinárne previnenie sa vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy uloží disciplinárne opatrenie, ktorým je

a) písomné pokarhanie,

b) zákaz opustenia výcvikového zariadenia v čase podľa § 16 v trvaní najviac sedem dní.

(2) Disciplinárne opatrenie sa uloží, ak sa preukáže, že vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy disciplinárne previnenie spáchal a ak na nápravu a obnovenie vojenskej disciplíny za menej závažné konanie nepostačuje prerokovanie disciplinárneho previnenia.

(3) Za disciplinárne previnenie možno vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy uložiť len jedno z disciplinárných opatrení uvedených v odseku 1.

(4) Ak je vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy za viac disciplinárných previnení uložených viac disciplinárných opatrení podľa odseku 1 písm. b), vykonávajú sa postupne, vždy po vykonaní predchádzajúceho disciplinárneho opatrenia.

§ 23

(1) Pred uložením disciplinárneho opatrenia musí byť objektívne zistený skutkový stav. Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy musí byť pred uložením disciplinárneho opatrenia daná možnosť vyjadriť sa k veci a navrhovať dôkazy.

(2) Pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho opatrenia sa prihliada na povahu disciplinárneho previnenia, na okolnosti, za ktorých bolo spáchané, jeho následky, mieru zavinenia a na doterajší postoj vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy k plneniu povinností vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(3) Veliteľ dbá na to, aby v rozhodovaní o skutkovo rovnakých alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

(4) Uložením disciplinárneho opatrenia nie je vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy zbavený povinnosti nahradiť škodu, ktorú spôsobil disciplinárnym previnením.

§ 24

Rozkazné konanie

(1) Ak je nepochybné, že sa vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy disciplinárneho previnenia dopustil, môže veliteľ aj bez začatia disciplinárneho konania vydať disciplinárny rozkaz o uložení disciplinárneho opatrenia v rozkaznom konaní.

(2) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy môže proti disciplinárnemu rozkazu vydanému v rozkaznom konaní podať veliteľovi, ktorý disciplinárny rozkaz vydal, písomne odpor v lehote troch dní odo dňa jeho doručenia. Včasným podaním odporu sa disciplinárny rozkaz zruší a veliteľ je povinný začať disciplinárne konanie.

(3) Ak sa v disciplinárnom konaní nezistia nové podstatné skutočnosti, nemožno vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy uložiť iné disciplinárne opatrenie, než aké mu bolo uložené v rozkaznom konaní.

(4) Disciplinárny rozkaz vydaný v rozkaznom konaní, proti ktorému nebol včas podaný odpor, je právoplatný.

Disciplinárne konanie

§ 25

(1) Disciplinárne konanie je súhrn procesných úkonov vykonávaných veliteľom s cieľom zistiť, či sú splnené podmienky na uloženie disciplinárneho opatrenia za disciplinárne previnenie.

(2) V disciplinárnom konaní rozhoduje veliteľ, ktorý je oprávnený vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy uložiť disciplinárne opatrenie. Procesné úkony v disciplinárnom konaní môže na základe rozhodnutia veliteľa zabezpečovať aj ním poverená osoba.

(3) Disciplinárne konanie začína veliteľ z vlastného alebo z iného podnetu a je začaté dňom, keď o začatí disciplinárneho konania veliteľ upovedomí vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy, o ktorého disciplinárnom previnení sa v disciplinárnom konaní rozhoduje.

(4) O uložení disciplinárneho opatrenia rozhodne veliteľ v lehote 14 dní odo dňa, keď dôvod na uloženie disciplinárneho opatrenia zistil alebo sa o dôvode na uloženie disciplinárneho opatrenia dozvedel, najneskôr do skončenia doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(5) Ak konanie vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktoré má znaky skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia, bolo predmetom prešetrovania iného orgánu, lehota podľa odseku 4 začína plynúť odo dňa, keď sa veliteľ dozvedel o výsledku tohto prešetrovania; táto lehota platí aj v prípade, ak prvostupňové rozhodnutie o uložení disciplinárneho opatrenia bolo zrušené a ak vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

(6) Iným orgánom podľa odseku 5 sa rozumie orgán činný v trestnom konaní, správny orgán a orgán oprávnený vykonávať príslušné prešetrovanie alebo kontrolnú činnosť podľa osobitných predpisov.²⁵⁾

§ 26

(1) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy sa môže proti disciplinárnemu rozkazu o uložení disciplinárneho opatrenia odvolať v lehote troch dní odo dňa doručenia disciplinárneho rozkazu. Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy podáva odvolanie veliteľovi, ktorý disciplinárny rozkaz vydal.

(2) Veliteľ predloží odvolanie do troch dní odo dňa jeho doručenia odvolaciemu orgánu spolu s napadnutým disciplinárnym rozkazom a so svojím písomným vyjadrením k odvolaniu.

(3) Odvolacím orgánom je veliteľ výcvikového zariadenia.

(4) Disciplinárny rozkaz, proti ktorému sa nemožno odvolať, je právoplatný.

(5) Disciplinárny rozkaz o uložení disciplinárneho opatrenia podľa § 22 ods. 1 písm. b) je vykonateľný dňom nadobudnutia právoplatnosti.

§ 27

(1) Odvolací orgán pri rozhodovaní o odvolaní prihliada na splnenie podmienok na ukladanie disciplinárnych opatrení podľa § 22 a 23, na skutočnosti uvedené v odvolaní a na písomné vyjadrenie veliteľa k odvolaniu.

(2) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy môže odvolanie vziať späť, ak odvolací orgán o odvolaní ešte nerozhodol. Ak vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy vzal odvolanie späť, nemôže sa už proti disciplinárnemu rozkazu odvolať.

(3) Odvolací orgán je povinný rozhodnúť o odvolaní do troch dní odo dňa jeho doručenia.

(4) Ak sú na to dôvody, odvolací orgán disciplinárny rozkaz zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a disciplinárny rozkaz potvrdí.

(5) Proti rozhodnutiu o odvolaní nemožno podať ďalší opravný prostriedok ani žalobu o preskúmanie disciplinárneho rozkazu a postupu odvolacieho orgánu.

(6) Rozhodnutie o odvolaní musí byť doručené vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktorý sa odvolal a veliteľovi, ktorý disciplinárny rozkaz vydal do piatich dní od jeho vydania.

§ 28

(1) Ak je predmetom disciplinárneho konania porušenie základnej povinnosti vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktoré je súčasne dôvodom na odstúpenie od dohody uzatvorenej podľa § 9 ods. 1 písm. a), po podaní návrhu na odstúpenie od dohody veliteľ disciplinárne konanie nezačne alebo začaté disciplinárne konanie zastaví.

(2) Veliteľ v disciplinárnom konaní nepokračuje a konanie zastaví, ak zistí, že

- a) vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy sa disciplinárneho previnenia nedopustil,
- b) skutok, pre ktorý sa disciplinárne konanie začalo, sa nestal alebo nie je disciplinárnym previnením,
- c) vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy disciplinárne previnenie spáchal, ale na nápravu a obnovenie vojenskej disciplíny postačuje prerokovanie disciplinárneho previnenia,
- d) do vydania disciplinárneho rozkazu sa dobrovoľná vojenská príprava skončí podľa § 12,
- e) uplynula lehota podľa § 25 ods. 4,
- f) vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy vzal späť odvolanie proti disciplinárnemu rozkazu.

(3) Zastavenie disciplinárneho konania podľa odseku 1 a odseku 2 písm. a) až d) veliteľ vyznačí v osobnom spise a disciplinárne konanie podľa odseku 2 písm. e) a f) veliteľ zastaví rozhodnutím.

§ 29

Disciplinárna odmena

(1) Za príkladné plnenie povinností vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo za záslužný čin možno vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy udeliť disciplinárnu odmenu, ktorou je

- a) písomná pochvala,
- b) pochvalný list,
- c) zapísanie do vojenskej kroniky,
- d) odpustenie výkonu disciplinárneho opatrenia alebo jeho časti s účinkom zahľadania,
- e) zahľadanie skôr uloženého disciplinárneho opatrenia.

(2) Disciplinárna odmena musí byť úmerná príkladnému plneniu povinností vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo záslužnému činu, za ktoré sa udeľuje. Za to isté konanie možno udeliť len jednu disciplinárnu odmenu.

(3) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy nemožno udeliť disciplinárnu odmenu podľa odseku 1 písm. a) až c) v čase, keď mu bolo uložené disciplinárne opatrenie, ktoré nebolo zahladené.

§ 30

Rozsah disciplinárnej právomoci

(1) Disciplinárne opatrenie podľa § 22 ods. 1 písm. a) môže udeliť veliteľ družstva, veliteľ čaty a veliteľ roty.

(2) Disciplinárne opatrenie podľa § 22 ods. 1 písm. b) môže udeliť veliteľ

- a) družstva v trvaní najviac dva dni,
- b) čaty v trvaní najviac štyroch dní a
- c) roty v trvaní najviac sedem dní.

(3) Disciplinárnu odmenu podľa § 29 ods. 1 písm. a) môže udeliť veliteľ družstva, veliteľ čaty a veliteľ roty.

(4) Disciplinárnu odmenu podľa § 29 ods. 1 písm. b) môže udeliť veliteľ roty a veliteľ výcvikového zariadenia.

(5) Disciplinárnu odmenu podľa § 29 ods. 1 písm. c) môže udeliť veliteľ výcvikového zariadenia.

(6) Disciplinárnu odmenu podľa § 29 ods. 1 písm. d) a e) môže udeliť veliteľ, ktorý o disciplinárnom opatrení rozhodol, alebo nadriadený tohto veliteľa.

§ 31

Disciplinárny rozkaz

(1) Disciplinárny rozkaz obsahuje

- a) označenie výcvikového zariadenia,
- b) vojenskú hodnosť, meno, priezvisko, funkciu a podpis veliteľa, ktorý disciplinárny rozkaz vydal,
- c) výrok vo veci s uvedením ustanovení právnych predpisov, podľa ktorých sa disciplinárny rozkaz vydal, popisu disciplinárneho previnenia, miesta a času spáchania disciplinárneho previnenia, druhu a výšky disciplinárneho opatrenia,
- d) vojenskú hodnosť, titul, meno, priezvisko a dátum narodenia vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktorého disciplinárne previnenie bolo predmetom disciplinárneho konania,
- e) odôvodnenie, v ktorom sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre disciplinárny rozkaz, akými úvahami bol vedený veliteľ, ktorý disciplinárny rozkaz vydal, pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval,
- f) poučenie o tom, či je disciplinárny rozkaz konečný, či a v akej lehote sa možno proti nemu odvolať (podať odpor), komu a kde možno odvolanie (odpor) podať,
- g) dátum vydania disciplinárneho rozkazu a odtlačok okrúhlej pečiatky so štátnym znakom.

(2) Chyby v písaní, počítaní a iné zrejme nesprávosti v disciplinárnom rozkaze veliteľ, ktorý disciplinárny rozkaz vydal, opraví.

PIATA ČASŤ PEŇAŽNÉ NÁLEŽITOSTI

§ 32

(1) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy za podmienok ustanovených týmto zákonom patrí finančný príspevok vo výške 7,2 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu²⁶⁾ za každý deň výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(2) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy patrí finančný príspevok podľa odseku 1 aj počas čerpania voľna podľa § 15 a 16 a dočasnej neschopnosti výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy pre chorobu alebo úraz.

(3) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy nepatrí finančný príspevok podľa odseku 1 za každý deň neospravedlnenej neprítomnosti počas doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(4) Finančný príspevok je splatný pozadu za mesačné obdobie a výcvikové zariadenie ho vypláca najneskôr do 10. dňa v mesiaci.

(5) Pri skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy vyplatí výcvikové zariadenie vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy finančný príspevok splatný za mesačné obdobie v deň skončenia dobrovoľnej vojenskej prípravy, najneskôr však do 10. dňa v mesiaci nasledujúcom po skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(6) Finančný príspevok podľa odseku 1 sa zaokrúhľuje na 10 eurocentov hore.

§ 33

Jednorazové odškodnenie pozostalých

(1) Ak vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy následkom úrazu alebo choroby v súvislosti s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy zomrel, môže minister obrany Slovenskej republiky poskytnúť jednorazové odškodnenie pozostalých až do výšky tisícnásobku finančného príspevku podľa § 32 ods. 1.

(2) Jednorazové odškodnenie pozostalých sa poskytuje manželovi a dieťaťu zomretého vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy. Jednorazové odškodnenie pozostalých sa poskytuje pozostalým rovnakým dielom, pričom úhrn takto vyplatených súm pozostalým nesmie presiahnuť trojnásobok sumy podľa odseku 1.

(3) Ak niet pozostalého manžela ani dieťaťa, poskytuje sa za podmienok a vo výške uvedenej v odseku 1 jednorazové odškodnenie pozostalým rodičom zomretého vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy.

ŠIESTA ČASŤ

NATURÁLNE NÁLEŽITOSTI

§ 34

Základné ustanovenie

Naturálne náležitosti na účely tohto zákona sú naturálne stravovanie, výstrojové náležitosti, prepravné náležitosti a ubytovanie.

§ 35

Naturálne stravovanie

(1) Naturálne stravovanie je bezplatné zabezpečenie výživy v rozsahu dennej sadzby stravného poskytované vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(2) Naturálne stravovanie podľa odseku 1 sa vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy neposkytne počas

- a) čerpania voľna podľa § 15 a § 16 písm. b),
- b) neospravedlnenej neprítomnosti počas doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(3) Naturálne stravovanie sa zabezpečuje poskytovaním stravy v rozsahu dennej sadzby stravného k stravným dávkam a prídavkom potravín. Stravné dávky vyjadrujú obsah priemerných energetických a výživových hodnôt stravy na osobu a deň. Prídavky potravín predstavujú dočasné alebo trvalé zvýšenie poskytovaných stravných dávok.

§ 36

Výstrojové náležitosti

(1) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy má nárok na bezplatné poskytovanie výstrojových náležitostí nevyhnutných na zabezpečenie výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy. Výstrojové náležitosti sú:

- a) vypožičanie vojenskej rovnošaty a výstrojových súčiastok a
- b) poskytovanie služieb a prostriedkov, ktorými sa zabezpečuje nosenie a čistenie vojenskej rovnošaty, výstrojových súčiastok a materiálu na osobné používanie, vybavenie pracovísk a jednotiek prostriedkami a predmetmi na kolektívne používanie, ako aj služby súvisiace so zabezpečením osobnej hygieny vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(2) Vojenská rovnošata je vojenský odev, ktorý má špecifické znaky vyjadrujúce príslušnosť vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy k ozbrojeným silám.

(3) Na vojenskej rovnošate a jej súčiastiach nosí vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy štátny znak Slovenskej republiky.

§ 37**Prepravné náležitosti**

(1) Prepravnými náležitosťami sa rozumie náhrada cestovných výdavkov vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy z miesta trvalého pobytu vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy do miesta výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy a späť.

(2) Náhrada cestovných výdavkov patrí vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy v sume zodpovedajúcej cene cestovného lístka 2. triedy verejnej osobnej dopravy na dráhe alebo cene cestovného lístka pravidelnej autobusovej dopravy pri vzniku a pri skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(3) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy nepatrí náhrada cestovných výdavkov za cestu z miesta výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy do miesta trvalého pobytu pri skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy podľa § 12 ods. 5 písm. a) až e).

(4) Náhradu cestovných výdavkov vyplatí vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy výcvikové zariadenie pri skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy spolu s finančným príspevkom podľa § 32 ods. 5.

§ 37a**Náhrada cestovných výdavkov na návštevu rodiny**

(1) Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy patrí náhrada cestovných výdavkov na návštevu rodiny (ďalej len „náhrada na návštevu rodiny“).

(2) Za rodinu sa na účely poskytovania náhrady na návštevu rodiny považujú osoby, ktoré žijú na území Slovenskej republiky, a to

- a) manželka (manžel) vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- b) deti alebo deti zverené vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ak sa tieto deti považujú za nezaopatrované deti podľa osobitného predpisu,^{26a)} alebo
- c) rodič, fyzická osoba, ktorej bol do dovŕšenia plnoletosti vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo zariadenie, v ktorom je vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy poskytovaná starostlivosť podľa osobitného predpisu,^{26b)} ak niet osoby podľa písmena a) alebo b).

(3) Náhrada na návštevu rodiny patrí vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy za cestu do dohodnutého miesta k rodine a späť jedenkrát za každé štyri výcvikové týždne.

(4) Náhrada na návštevu rodiny patrí vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy za jednu vykonanú cestu podľa odseku 3 v sume zodpovedajúcej cene cestovného lístka 2. triedy verejnej osobnej dopravy na dráhe alebo cene cestovného lístka pravidelnej autobusovej dopravy.

§ 38**Ubytovanie**

Vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy sa poskytuje ubytovanie vo výcvikovom zariadení bezplatne.

§ 39

Na poskytovanie naturálneho stravovania, na poskytovanie, nosenie a používanie výstrojových náležitostí vojakom dobrovoľnej vojenskej prípravy sa primerane použijú ustanovenia o poskytovaní naturálneho stravovania, poskytovaní, nosení a používaní výstrojových náležitostí profesionálnym vojakom v prípravnej štátnej službe uvedené v osobitnom predpise.²⁷⁾

SIEDMA ČASŤ**NÁHRADA ŠKODY****Konanie o náhrade škody****§ 40**

(1) Za správcu majetku štátu vo veciach náhrady škody koná veliteľ výcvikového zariadenia.

(2) Veliteľ výcvikového zariadenia je povinný vymáhať od vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy náhradu škody, za ktorú vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy zodpovedá, ak tento zákon v § 42 neustanovuje inak.

(3) Požadovanú náhradu škody určí veliteľ výcvikového zariadenia. Pri určovaní náhrady škody sa prihliada najmä na výšku spôsobenej škody, okolnosti jej vzniku a mieru zavinenia.

§ 41

(1) Vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil zavineným porušením povinností pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo v priamej súvislosti s jej výkonom.

(2) Ak vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy písomne uzná svoju zodpovednosť za škodu čo do výšky a dôvodov a povinnosť túto škodu nahradiť v sume určenej veliteľom výcvikového zariadenia, veliteľ výcvikového zariadenia a vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy uzavruť dohodu o náhrade škody.

(3) Súčasťou dohody o náhrade škody je aj spôsob náhrady škody počas doby trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy a po skončení dobrovoľnej vojenskej prípravy.

(4) Dohoda o náhrade škody musí byť písomná, inak je neplatná. Písomná dohoda o náhrade škody nie je potrebná, ak škoda bola už uhradená.

§ 42

Upustenie od uplatnenia náhrady škody a od vymáhania zostatku náhrady škody

(1) Od uplatnenia náhrady škody možno upustiť celkom alebo čiastočne, najmä ak ku škode došlo pri výcviku alebo ak v súvislosti so spôsobením škody utrpel vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy vážnu ujmu na zdraví.

(2) Veliteľ výcvikového zariadenia môže upustiť od vymáhania neuhradeného zostatku náhrady škody, ak vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy o to požiadal, riadne a včas uhradil aspoň dve tretiny sumy z určenej náhrady škody a po dobu trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy mu nebolo uložené disciplinárne opatrenie.

(3) Postup podľa odsekov 1 a 2 sa nepoužije, ak vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy spôsobil škodu úmyselne, pod vplyvom alkoholu alebo po požití omamných alebo psychotropných látok.

§ 43

Zodpovednosť za škodu spôsobenú tretím osobám

(1) Štát zodpovedá za škodu, ktorú vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy spôsobil tretím osobám pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo v priamej súvislosti s jej výkonom.

(2) Štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú osobou alebo osobe, ktorá poskytla pomoc vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo v priamej súvislosti s výkonom dobrovoľnej vojenskej prípravy na žiadosť vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo s jeho vedomím; tejto zodpovednosti sa môže zbaviť len vtedy, ak preukáže, že táto osoba škodu spôsobila úmyselne.

(3) Ak došlo pri výkone dobrovoľnej vojenskej prípravy alebo v priamej súvislosti s jej výkonom k ujme na zdraví alebo k smrti osoby uvedenej v odsekoch 1 a 2, postupuje sa podľa všeobecného predpisu upravujúceho zodpovednosť za škodu.

(4) Náhrady podľa odsekov 1 až 3 poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo.

§ 44

Na náhradu škody sa primerane použijú § 178 až 180, § 181 ods. 1 a 2, § 182 až 184, § 185 ods. 1 a 2, § 186 až 189, § 191 ods. 2 a § 192 až 198 Zákonníka práce.

ÔSMA ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 45

Doručovanie

- (1) Písomnosti súvisiace so vznikom, s výkonom a so skončením dobrovoľnej vojenskej prípravy sa doručujú
- a) vojakovi dobrovoľnej vojenskej prípravy do vlastných rúk v mieste výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy, v mieste pobytu alebo kdekoľvek bude vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy zastihnutý,
- b) veliteľovi v mieste výkonu dobrovoľnej vojenskej prípravy.
- (2) Ak nemožno doručiť písomnosti podľa odseku 1, písomnosť možno doručiť poštovým podnikom ako doporučenú zásielku.
- (3) Písomnosti doručované poštovým podnikom veliteľ výcvikového zariadenia zasiela na poslednú adresu vojaka dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktorá je mu známa, ako doporučenú zásielku s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“.
- (4) Písomnosť sa považuje za doručenú, len čo ju adresát prevezme alebo len čo ju poštový podnik vrátil odosielateľovi ako zásielku, ktorú nebolo možné adresátovi dodať²⁸⁾ alebo ak doručenie písomnosti bolo zmarené konaním alebo opomenutím adresáta. Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak adresát prijatie písomnosti odmietne.
- (5) Pri doručovaní písomností poštovým podnikom musia byť splnené podmienky podľa osobitného predpisu.²⁹⁾
- (6) Lehota na doručenie písomností, ktoré sa doručujú podľa odseku 2, je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty písomnosť odovzdá na poštovú prepravu.

§ 46

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

Čl. XVIII

Tento zákon nadobúda účinnosť 2. januára 2016.

Andrej Kiska v. r.

Peter Pellegrini v. r.

Robert Fico v. r.

Príloha k zákonu č. 378/2015 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000).

- 1) Čl. 1 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.
- 2) § 5 zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 518/2007 Z. z.
- 3) § 6 zákona č. 570/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 4) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 5) § 8 Občianskeho zákonníka.
- 6) § 2 ods. 4 zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení zákona č. 570/2005 Z. z.
- 7) Zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 378/2015 Z. z.
- 8) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 9) § 7 zákona č. 321/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 11) § 11 ods. 7 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 220/2013 Z. z.
- 12) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve v znení neskorších predpisov.
- 13) § 4 zákona č. 569/2005 Z. z. o alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov.
- 14) § 206 Trestného poriadku v znení zákona č. 195/2014 Z. z.
- 15) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov. Zákon č. 281/2015 Z. z. v znení zákona č. 378/2015 Z. z. 16) § 22 ods. 5 písm. c) zákona č. 570/2005 Z. z.
- 17) § 10 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.
- 18) § 659 až 662 Občianskeho zákonníka.
- 19) § 3 ods. 1 zákona č. 321/2002 Z. z.
- 20) § 13 zákona č. 570/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 21) § 195 až 200 Občianskeho súdneho poriadku.
- 22) Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 23) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 24) § 10 ods. 4 písm. a) zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení zákona č. 345/2012 Z. z.
- 25) Napríklad zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov, zákon č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení zákona č. 289/2012 Z. z.
- 26) § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 26a) § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.
- 26b) § 46 ods. 1 písm. b) druhý bod zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 61/2018 Z. z.
- 27) § 208 zákona č. 281/2015 Z. z.
- 28) § 34 ods. 3 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 29) Zákon č. 324/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov.

